

Тазкия дарслари (139-дарс). Нафснинг давоси ва куфр

18:30 / 05.06.2021 2938

Нафс ва қалб хасталиклари икки турга тақсимланади.

Биринчиси - қалб мақомотларига зид бўлган куфр, ширк, нифоқ, риё ва бидъат каби хасталиклар.

Иккинчиси - Аллоҳнинг гўзал исмлари илига хулқланишга ва Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга эргашишга зид бўладиган ноўрин ғазабга ўхшаш хасталиклар.

Мазкур икки турдаги хасталиклардан мусулмон инсон ҳазир бўлмоғи лозим. Шунинг учун бу хасталикларни билиш ва улардан қутулиш учун ҳаракат қилиш ҳар бир мусулмонга фарзи айн эканини уламоларимиз таъкидлашган.

куфр

Ҳар бир банда эҳтиёт бўлиши лозим бўлган қалб хасталикларининг энг хавфлиси куфрdir. Аслида куфр қалб учун хасталик эмас, ўлимdir. Аммо бу нарсани англаб етмагунча қалб поклиги ҳақида сўз юритишнинг ўзи қийин иш.

«Куфр» сўзи араб тилида «бир нарсани беркитиш ва тўсиш» маъносida ишлатилади. Араб тилида уруғни тупроқ билан беркитгани учун дехқон

ҳам «кофир» деб аталиши мумкин. Аммо бу ўринда «кофир» сўзининг шаръий маъноси эмас, фақат луғавий маъноси қўлланган бўлади.

Куфр икки хил маънода ишлатилади.

Биринчиси – иймоннинг зидди. Мисол учун, Аллоҳга иймон келтириди ва бут-санамларга куфр келтириди.

Иккинчиси – шукрнинг зидди. Мисол учун, «Фалончи куфрони неъмат қилди». Яъни ўзига берилган неъматга шукр келтирмади.

Иймоннинг зидди бўлган куфр жаҳаннамга олиб борувчи гуноҳдир. Шукрнинг зидди бўлган куфрни Ибн Ҳажар катта гуноҳлардан санаган.

Иймоннинг зидди бўлган куфрга мубтало бўлганлар бу дунёда аҳли китоблар, сохта динга эргашувчилар, динсизлар, муртадлар ва бошқалар бўлиши мумкин.

Иймоннинг зидди бўлган куфр асосий ҳисобланади ва унинг таърифларидан бири қуийдагича:

«Куфр Мұхаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам келтирган нарсани ёки Мұхаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам келтирган нарсадан динда билиш зарур бўлганларининг баъзисини қасдан инкор қилишдир. Мана шу Аҳли сунна вал жамоа бардавом бўлган ҳақдир. Ундан бошқаси ботилдир».

Куфрнинг хатарини англаб етиш учун Қуръони Каримда унинг ёмонлиги 311дан кўп оятда зикр қилинганини эслаб ўтишнинг ўзи кифоя қиласа керак.

Аллоҳ таоло Бақара сурасида марҳамат қиласи:

نُوْدِلَّاْخَ اَهِيْفُ مُهَرَّانْ لِبَّاْحْصَنْ كَيْلَوْ اَنْتَ اِيْلَىْ اُبَّدَكَ وَ اُرَفَكَ نِيْدَلَّاْوَ

«Ва куфр келтирган ҳамда оятларимизни ёлғонга чиқарганлар эса – ўшалар олов соҳиблариридир, улар унда мангу қолувчиidlар» (39-оят).

Яна Аллоҳ таоло Бақара сурасида марҳамат қиласи:

هَكَيْلَمْلَأَوْ هَلَلَأَوْ هَنْعَلَ مُهَرَّلَ كَيْلَوْ اُرَافُكُ مُهَوْ اُوْتَامَ وَ اُرَفَكَ نِيْدَلَّاْنَإِنْ نِيْعَمْحَرَسْانَلَأَوْ نُورَطَنْيِ مُهَأَلَ وَ بَادْعَلَ اُمْنَعْ فَّفَخُيَّ اَلَّاْهِيْفَ نِيْدَلَّاْخَ

«Албатта, куфр келтириб, кофир ҳолида ўлганларга - ана ўшаларга Аллоҳнинг, фаришталарнинг ва одамларнинг - барчанинг лаънати бўлгай. Унда мангу қолувчиidlар. Улардан азоб енгиллатилмас ва уларга муҳлат ҳам берилмас» (161-162-оятлар).

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳам куфрни қаттиқ қоралаганлар.

مَلَسَ وَهْيَلَعُ مَلَلَ اَىلَصِ مَلَلَ اَىبَنَ نَأْنَدَعُ مَلَلَ اِي صَرِكَلَ اَمَنْبَسَنَأْنَدَعَ
كَلَنَأَكَوَلَتْيَأَرَأْ ؛ هَلُّا قُيَفَ مَمَا يَقْلَمْ وَيَرْفَكَلَابُ ءَاجْيَ « ؛ لُوقَيَنَأَكَ
تْنُكَدَقَ ؛ هَلُّا قُيَفَ مَمَعَنَ ؛ لُوقَيَفَ ؟ وَبَيَدَتْفَتَتْنُكَأَابَهَذَصْرَأَلَأَءَلَمَ
نَأَحْيَشَلَأَهَأَورَ . » كَلَذَنَمُرَسْيَأَهَأَمَتْلَسَ

Анас ибн Молик розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набийюллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам шундай дедилар:

«Қиёмат куни кофир келтирилиб, унга: «Айт-чи, агар сенинг ер тўла олтининг бўлса, ўзингни қутқариб олиш учун уни берармидинг?» дейилади. «Ҳа», дейди. «Батаҳқиқ, сендан бундан осон нарса сўралган эди», дейилади».

Икки шайх ривоят қилишган.

«Рұхий тарбия» китоби асосида тайёрланди